

Donderdag

21 Januarij.

Contracten met de Handel-Maatschappij.

III.

De heer KAUSMAN toetst, in de derde plaats, de contracten aan de *algemeene belangen des Rijk*, of lieter *fracht te behoogen*, » dat zij niet zijn staande met de *algemeene belangen*.

Wij moeten evenwel doen opmerken, dat, wanneer deze stelling ook al behoorlijk bewezen ware, dit nog geene bijzondere verdiensten aan die contracten geven zou; omdat wij in tijden leven, dat het niet meer voldoende kan geacht worden, dat er niet in strijd met de Rijk's belangen gehandeld worde; neen, alle operatiën of transactiën moeten dat belang zoo krachtig mogelijk bezwaren, of wij komen niet waar wij zijn moeten. Er behoort meer voor dat belang gedaan te worden, dan hetzelfde niet te bena-deelen. Deze *negatieve* deugd zou, bij de dringende behoefte aan eene deugd die *herstelt*, zelfs eene overvloed te noemen zijn.

De heer K. stelt, [bladz. 38] bij het niet sluiten der contracten slechts twee wegen mogelijk. Het aan de H. M. moeten laten der producten van 1839 en, vooraf noodig, die van 1840, of het op nieuw aan de Staten-Generaal voordragen eener openbare leening.

Er was echter ook nog een derde weg, die naar ons oordeel ook volkomen grondwettig en minder schadelijk en bezwarend voor de natie zou zijn geweest; te weten: men had de H. M. op grond der *foros majeure*, bij ons vorig artikel-omschreven, kunnen bewegen, met de aflossing van haar voorschot nog te wachten, tot de Kamet weder bijeen was.

Men had dan aan deze kunnen voorstellen, het sluiten met de H. M. van een capitalisatie-contract, waarbij wettiglijk eene schuld van 39 millioenen ten laste der overzeesche bezittingen en ten behoeve der H. M. gevestigd werd, volgens hetwelk aan deze op hare schuld jaarlijks *één miljoen* zou worden afgelost, en verminderd de betaling van 5% intrest van het onafgeloste, waardoor dan het eerste jaar te zamen 1.950.000 zou zijn gevorderd geworden, en dus 2.050.000 minder dan nu; terwijl vervolgens jaarlijks nog 50.000 van het afgeloste millioen meer in bate van het moederland zou zijn gekomen.

Bezatt dan de H. M. geene fondsen genoeg, om hare operatiën op genoegzaam uitgebreide schaal te kunnen voortzetten, dan had zij kunnen negotiëren en, bij den stand harer aandeelen, lijd het geene bedenking, dat zij dit met voordel zou hebben kunnen doen; en wij zien niet ééne plausible reden, waarom de H. M., aan welke het rijk, gedurende zoovele jaren, zulke enorme voordel geschonken had, dat hare aandeelen, van verre beneden par, tot den koers van 180%, of daaromtrent gestegen waren, nu het Rijk zich in nood bevond, ten deele ook door hare faciliteit met de voorschotten, zich niet zedelijk verplicht zou hebben moeten rekenen, op hare beurt het crediet van den Staat met het hare te ondersteunen.

Achtere men de bijzondere aandeelhouders daardoor bevestigde, men kon hun daarvoor een *equivalent* hebben aangeboden, in de garantie door het moederland, van het door de Indische regering verpluigdde kapitaal, benevens de aflossing en intrest betaling daarvan; want, wat men ook zeggen moge, *allem* kunnen zich zeer ligtelijk gebeurtenissen opdoen, welke de H. M. met het totaal verlies der 39 millioenen en de interessanten van bedreigen, en wat er dan van de aandeelen worden zou, heeft niet te worden gezegd.

De H. M. zou geweigerd hebben, in zulke voorwaarden te bewilligen, zegt men; wellicht. Wij ingendeel beweren, *zy zou er toe hebben kunnen overtuigd worden*, — en dit niet maar door overmacht, maar op gronden van billijkheid en recht.

De H. M. is niet *gegronden* geworden, meer voort te geven, dan zij, na afreke van het omissien van de dienst; uit de producten der Indische kon tering ontvangen; zij deed dit *willig*.

Dus, kende de grondwettelijke of wettelijke bepalingen, krachtens welke de Indische regering ver-

pligt is, in de eerste plaats uit de inkomsten dier bezittingen in derzelve openbare dienst en het aan haar opgelegde aandelen in de renten van de schuld, ten laste derzelve gesteld te voorzien.

De H. M. wist, wat er bij de Rijk's begrotingen voor het Departement van Koloniën werd toegestaan, en kende de rechten der wetgeveende magt, om, wanneer dat Departement, door zich in schulden te wikkelen, zich tot onconstitutionele stappen genoodzaakt zag, deswege verantwoording te vorderen en herstel te eischen.

De H. M. kende, [wij deden dit reeds vroeger opmerken] den met elk jaar benarder wordende toestand onzer lands-financiën en de behoeften van het moederland aan bezuinigingen in de Rijk's-uitgaven, niet alleen, maar ook aan eenigzins belangrijke bijdragen uit den Oost, om niet de natie boven hare krachten te moeten hoeraan.

Ongeacht dit alles, heeft nu de H. M. geene bedanking gevonden, voor ongeveer een 40-tal millioenen in voorschot te komen, of daarvoor uitgaven buiten de begroting gemakkelijk gemaakt, waartoe men anders niet of hoogst onwaarschijnlijk had kunnen komen; — en *voort*: toet de Staten-Generaal geopend hadden, dat zij aan de inconstitutionalityten bepaaldelijk een eind wilden maken, waartoe men echter ook vroeger bevoegd ware geweest, heeft men gado intzien, hoever men zich gewaagd had, en haast gemaakt, zich niet maar alleen te dekken, over-schilling of de natie dien ten gevolge onder zwaardere lasten zou moeten gekromd worden; maar ook om van de verlegenheid van het Departement van Koloniën nog in zooverre partij te trekken, dat men voor een belangrijk getal jaren zich van bepaalde en gewichtige voordel verzekeerde.

Ware nu de zaak aan de beslissing der wetgeven-de magt onderworpen geworden [zoo als had kunnen geschieden, want de H. M. was niet bij magte, dit te verhinderen,] — geen twijfel schier, of door die magt zou zoodanige beslissing zijn genomen, dat de natie al-tans niet voor haar te drukkende gevolgen ondervond van de onvoorzigtige stappen der H. M. Ja het laat zich zelfs voorzien, dat door de Staten-Generaal ernstig zou zijn aangedrongen worden, op eene voor de Rijk's schatkist voordelige herziening der tarieven van *vrachtlouen, kosten en provisie*. — doch nu werd, door het afsnijden van de bemoeijingen der wetgeveende magt, het crediet der Handel-Maatschappij voor het grootste deel gered en gehandhaafd, het is waar, doch dat van het rijk, (aan hetwelk dat lich-chaam zóveel te danken had,) aanmerklijk bena-deeld, en moest de *geheele* natie zonder anders bestaande noodzaak, aan zwaardere belastingen worden onderworpen.

Wat is toch wel de oorzaak, dat en de Staten-Generaal en de natie, blijken hare publieke organen, zoo zeer tegen de verhooging der staatschuld opzien? — Hoofdzakelijk, dat, ten gevolge daarvan, de lasten der natie steeds in gelijke verhouding moeten vermeerderen en dat wederom, ten gevolge hier-van, ook het *crediet* van den Staat lijden moet.

Wetnu, het capitalisatie-contract doet die beide gevolgen ontstaan. Het heeft de verhooging der lasten voor de natie *onvermydelijk* gemaakt, en zoodoende het openbaar crediet benadeeld. (*)

Is dit niet, of is het al in strijd met de *ALGEMEENE BELANGEN VAN HET RIJK*? Zwaar drukt de heer K. wederom, op het voor-regt, dat de openbare leening van 40 millioenen nu is kunnen worden ontgaan. Men ziet het, uit het bovenstaande, *zulk* eene leening had niet eens becoo-ven te worden gesloten; maar ware dit zelfs het ge-vaar geweest, dan had men geene aflossing behoeven toe te zeggen, en met iets meer, dan 2 millioenen jaarlijksche vermeerdering van uitgaaf, [die nog ver-mindard zouden zijn geworden met de interessanten die nu de H. M. liken jaren van hare voorschotten op

De *Avondbode* zal om insinches de bevestigingen voor-gelegen wij zullen dan onvoldoende vragen of die, bij de ge-lijken koloniën wil der regering, niet ook hoger zouden zijn ge-eval, hadde het rijk niet om de kapitalisatie-contract ge-eval?

de producten *genoef*, ware het bezwaar te boven gekomen. Nu mist de *natie* 9 jaren lang 5 millioe-nen van hare inkomsten, en zijn hare lasten dien ten ge-volge moeten worden verhoogd; en wij vragen het aan ieder onvoorzigtigen mensch in Nederland, of nu aan het crediet der natie, dat met de *algemeene belangen* zoo nauw verknocht is, *voordelig of scha-delijk* zijn moet?

Is het waarheid, wat de heer K. op bladz. 39 stelt, dat, onder den tegenwoordigen staat van zaken *» loonemende voordel* kunnen en mogen verwacht worden? — dan had de Graaf van den Bosch ook volkomen gelijk, toen Z.E. aan het slot van het ver-gelyk [bladz. 46 van het *Ja*] ter needer schreef: *» Met zulke rijk's hulpmiddelen zou het voorsaker » hoogst betreurenswaardig zijn, door ontydige maat » regelen hier ons crediet te benadeelen, of tot een » overdueren stelsel van belastingen toe te voer-men; — dan behoefde men ook niet zoo angstig bezorgd te zijn voor de belangen der H. M., en aan de natie geenszins de grieuvelde toleurstelling te doen ondervinden dat, na de eindschikking met België, wel verre van verligting van lasten, nog verzwaring van deze op hare schoudereu moest worden gelegd; — en tegen verzwaring van lasten voor de *geheele* natie kan in ons oog volstrekt niet opwegen, dat » de » kooplieden en reeders nu voor eenige jaren ver- » zekerd zijn van de bestaande geregelde orde van » zaken, » [bladz. 43.]*

Ware de wetgeveende magt in de zaak gekend, zoo als behoorde, dan had deze, ingevolge haren af-gelegden eed, het *algemeene belang*, (waaronder ook dat der kooplieden en reeders,) in aanmerking kun-nen nemen; en ware hoogst waarschijnlijk met het belang der Handel-Maatschappij, der kooplieden en reeders op den voorgond gesteld, als maakten deze de *geheele* natie uit.

Wanneer eierlang onze tegenwoordige Koning een de verschillende goeelten zal doorreizen van het rijk, door de Voorzienigheid aan Hoogstdezelfs zorgen toe-vertrouwd, — den helderen blik, die aan H. D. eigan is, allerwege ernstig op het *geheel* vestigende, dan zal het aan Z. M. op het overtuigendste blijken, dat het bevorderen der belangen van de aandeelhouders der Handel-Maatschappij der kooplieden en reeders, ten koste van het *daarvoor met lasten bezwaard wordende volk*, — in talloze steden en plaatsen eene milde bron is van *ellende*, waarbij de werkdag-digheid, de bloei, het leven en gejoel der weinige magtige koopsteden, op eene treffende wijze, afsteken.

Dan zal Z. M. bij zichzelf het besluit opmaken: » de voordel van handel en scheepshout worden » op verre na niet *algemeen* ondervonden, wat Mij » ook dienaangaande door de mannen, welke de groote » koopsteden bewonen, verzekerd wordt.

Maar hetgeen aan de belangen der aandeelhouders, der kooplieden en reeders van rijkswege wordt » opgelegd; — dat drukt op *geheel* *hyn goede volk*, » ook op de afgelegenste, meest vergeleene plaatsen » en ingezeten van mijn rijk.

De *handel* is eene milde bron van bestaan voor *ondergeschiedene* gedeelten des rijk's, (*) maar die bron kan niet meer allen besproeien, *niet allen* bevel-dadigen. Daarom moeten ook niet *allen* geroepen worden, aan die bron te offeren; en dit geschiedt *direct*, wanneer de *algemeene* lasten worden ver-zwaard; om aan de H. M. de kooplieden en reeders » voor eenige jaren de geregelde orde van zaken [het » uitzigt op bepaalde winsten] te verzekeren.

Wij behoeven, zoo wij gelooven, niet meer te zeggen, om onze lezers te doen gevoelen, dat, naar ons intzien, hetzij men de contracten, met de H. M. gesloten toetse aan de *oude grondwet*, aan de *bil-lykheid*, of aan de *algemeene belangen des rijk's*, zij in geen dier opzigten dien toets kunnen doorstaan. Vraagt men ons, wat er dan nu in het belang des lands zou kunnen en moeten gedaan worden, wij ant-

(*) De heer KAUSMAN neemt, op bladz. 44, slechts de koop-lieden op van *Amsterdam, Rotterdam, Dordrecht en Middelburg*. Ook, op nog eenige andere plaatsen beripden zich groote koop-lieden en reeders.

(*) De *Avondbode* zal om insinches de bevestigingen voor-gelegen wij zullen dan onvoldoende vragen of die, bij de ge-lijken koloniën wil der regering, niet ook hoger zouden zijn ge-eval, hadde het rijk niet om de kapitalisatie-contract ge-eval?

De *Avondbode* zal om insinches de bevestigingen voor-gelegen wij zullen dan onvoldoende vragen of die, bij de ge-lijken koloniën wil der regering, niet ook hoger zouden zijn ge-eval, hadde het rijk niet om de kapitalisatie-contract ge-eval?

De *Avondbode* zal om insinches de bevestigingen voor-gelegen wij zullen dan onvoldoende vragen of die, bij de ge-lijken koloniën wil der regering, niet ook hoger zouden zijn ge-eval, hadde het rijk niet om de kapitalisatie-contract ge-eval?

De *Avondbode* zal om insinches de bevestigingen voor-gelegen wij zullen dan onvoldoende vragen of die, bij de ge-lijken koloniën wil der regering, niet ook hoger zouden zijn ge-eval, hadde het rijk niet om de kapitalisatie-contract ge-eval?

De *Avondbode* zal om insinches de bevestigingen voor-gelegen wij zullen dan onvoldoende vragen of die, bij de ge-lijken koloniën wil der regering, niet ook hoger zouden zijn ge-eval, hadde het rijk niet om de kapitalisatie-contract ge-eval?

De *Avondbode* zal om insinches de bevestigingen voor-gelegen wij zullen dan onvoldoende vragen of die, bij de ge-lijken koloniën wil der regering, niet ook hoger zouden zijn ge-eval, hadde het rijk niet om de kapitalisatie-contract ge-eval?

De *Avondbode* zal om insinches de bevestigingen voor-gelegen wij zullen dan onvoldoende vragen of die, bij de ge-lijken koloniën wil der regering, niet ook hoger zouden zijn ge-eval, hadde het rijk niet om de kapitalisatie-contract ge-eval?

De *Avondbode* zal om insinches de bevestigingen voor-gelegen wij zullen dan onvoldoende vragen of die, bij de ge-lijken koloniën wil der regering, niet ook hoger zouden zijn ge-eval, hadde het rijk niet om de kapitalisatie-contract ge-eval?

De *Avondbode* zal om insinches de bevestigingen voor-gelegen wij zullen dan onvoldoende vragen of die, bij de ge-lijken koloniën wil der regering, niet ook hoger zouden zijn ge-eval, hadde het rijk niet om de kapitalisatie-contract ge-eval?

Tec. Drukkerij van E. WEDTS DE SWART.